

УДК 616.5+616.97] (092) (477.85)

*О.І. Денисенко, Т.П. Височанська, М.П. Перепічка, М.Ю. Гаєвська,
Л.О. Гулей, Ю.П. Карвацька*

ВКЛАД СПІВРОБІТНИКІВ КАФЕДРИ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В РОЗВИТОК ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Резюме. У статті представлено історичні та сучасні дані щодо участі співробітників кафедри дерматовенерології Буковинського державного медичного університету в становленні та розвитку дерматовенерологіч-

ної служби на території Чернівецької області (Північної Буковини).

Ключові слова: БДМУ, історія, дерматовенерологія, лікувальна робота.

Кафедра дерматовенерології Чернівецького державного медичного інституту організована й укомплектована кадрами на початку квітня 1945 року. З моменту створення кафедри її співробітники, поряд із навчально-методичною та науково-дослідною роботою, значну увагу приділяли наданню лікувально-консультативної допомоги закладам практичної охорони здоров'я, розробці та впровадженню нових методів діагностики й лікування хворих дерматовенерологічного профілю. На кафедрі в різні періоди часу працювали визначні вчені-дерматовенерологи, які внесли вагомий вклад у розвиток дерматовенерологічної служби регіону.

У післявоєнні роки актуальною задачею, яка стояла перед дерматовенерологічною службою, у т.ч. у Чернівецькій області, була висока захворюваність на венеричні та інфекційні шкірні захворювання. Під керівництвом завідувача кафедри доцента Безюка М.Г. упродовж 1946 року співробітниками кафедри сумісно з практичними лікарями-дерматовенерологами Чернівецького обласного шкірно-венерологічного диспансеру проведено ряд венекспедицій у населені пункти віддалених районів Чернівецької області (Вижницький, Путильський, Сокирянський та ін.) з метою активного виявлення та лікування хворих на венеричні та інфекційні шкірні захворювання. Результати тотального обстеження населення краю лягли в основу оздоровчих та протиепідемічних заходів, що в цілому посприяло ліквідації епідемії сифілісу та зменшенню захворюваності на грибокві й паразитарні дерматози на Буковині [11].

Упродовж 1947-1956 рр. кафедрою дерматовенерології завідував професор, доктор медичних наук Гржебін Зіновій Наумович, якого по праву вважають засновником дерматовенерологічної школи на Буковині [1].

Професор З.Н. Гржебін – автор 140 наукових праць, серед яких монографії, присвячені гістопатології шкіри [2], етіопатогенезу та лікуванню підермій, ураженню шкіри внаслідок впливу бойових отруйних речовин тощо [3]. Монографія Гржебіна З.Н. “Исследования спинномозговой

Професор Гржебін З.Н.

жидкості при сифілісе” була удостоєна премії Управлінням комісаріату з освіти та науки СРСР.

Під керівництвом професора З.Н. Гржебіна співробітники кафедри дерматовенерології проводили наукові дослідження, спрямовані на вивчення етіопатогенезу та клінічних особливостей туберкульозу шкіри, дерматомікозів, сифілісу, а також оптимізації їх діагностики та лікування, що мало важливе значення для покращання надання спеціалізованої дерматовенерологічної допомоги населенню Чернівецької області. Значну увагу проф. З.Н. Гржебін приділяв підвищенню кваліфікації практичних лікарів шляхом проведення засідань обласного наукового товариства дерматовенерологів, декадників, семінарів [10].

Покращанню діагностики та лікування хворих на сифіліс, у т.ч. на Буковині, посприяли наукові доробки асистента кафедри М.Н. Бухаровича, одного з талановитих учнів професора З.Н. Гржебіна [10]. Працюючи на кафедрі з 1947 р. до 1965 р., Бухарович М.Н. захистив кандидатську дисертацію, присвячену дослідженню спинномо-

зкової рідини у хворих на сифіліс та розробці комплексного обстеження пацієнтів після завершення лікування сифілітичної інфекції, а в 1964 р. – докторську дисертацію з проблеми патогенезу та лікування серорезистентного сифілісу. За результатами наукової та лікувальної роботи, Бухаровичем М.Н. отримано шість авторських свідоцтв на методи лікування хворих на сифіліс та хронічні дерматози [11].

Значним вкладом у підвищення ефективності лікування хворих на туберкульоз шкіри, у т.ч. на території Північної Буковини, стали наукові праці професора Каська Ю.С., які були присвячені лікуванню туберкульозу шкіри вітаміном D₂ (кандидатська дисертація захищена в 1954 р.) та питанням патогенезу, клініки й лікування туберкульозу лімфатичної системи шиї та вторинної скрофулодерми (докторська дисертація захищена в 1964 р.). За темою докторської дисертації, у 1976 році професор Касько Ю.С. видав монографію “Туберкульоз периферических лимфатических узлов и вторичная скрофулодерма” [6, 8].

У період завідування кафедрою професором Ю.С. Каськом (1957-1984 рр.) співробітники кафедри значну увагу приділяли покращанню лікувальної та консультативної допомоги закладам практичної охорони здоров'я. За результатами виконання науково-дослідної роботи кафедри, присвяченої актуальним питанням територіальної дерматологічної патології (туберкульозу шкіри, сифілітичній інфекції, грибковим захворюванням, алергодерматозам) та апробації нових лікарських форм у дерматологічній практиці [6, 8], співробітниками кафедри дерматовенерології було впроваджено 56 нових методів діагностики та лікування дерматозів і венеричних захворювань, опубліковано дві монографії, чотири посібники для студентів і практичних лікарів, оформлено п'ять раціоналізаторських пропозицій, підготовлено шість методичних рекомендацій та опубліковано більше сотні наукових праць [7].

Співробітники кафедри дерматовенерології Чернівецького державного медичного інституту також брали участь у наданні лікувально-консультативної допомоги населенню країн світу, що розвиваються. Так, асистент кафедри,

к.мед.н. Трефаненко С.П. під час перебування в Новій Гвінеї впродовж 1971-1974 рр. здійснювала консультації та лікування хворих дерматовенерологічного профілю у складі міжнародних бригад медиків [10].

У 1984-1985 рр. завідувачем кафедри дерматовенерології був доцент Полянський І.І., який приділяв значну увагу лікувально-консультативній та науковій роботі, вніс вагомий вклад у вивчення клінічних особливостей та удосконалення методів лікування червоного вовчаку на Буковині, що лягло в основу його кандидатської дисертації [11]. Доцент Полянський І.І. – автор 32 наукових публікацій.

З 1986 р. по 1995 р. кафедру очолювала професор Бухарович А.М., яка є автором 272 наукових праць, двох монографій та двох навчальних посібників. На посаді завідувача кафедри професор Бухарович А.М. значну увагу приділяла лікувально-консультативній роботі, підвищенню професійної майстерності практичних лікарів. Наукова та лікувальна робота кафедри в цей період була присвячена вивченню особливостей епідеміології та клінічного перебігу сифілісу в жителів сільської місцевості Чернівецької області, а також з'ясуванню особливостей патогенезу, клініки та підвищенню ефективності лікування алергодерматозів і захворювань волосся в дітей, які проживають в екологічно несприятливому регіоні [9, 11]. За результатами наукової та лікувальної роботи співробітниками кафедри опубліковано більше 120 наукових праць, видано одну монографію, два навчальні посібники, оформлено дві методичні рекомендації та три інформаційні листи.

У період завідування кафедрою к.мед.н. Трутяк Л.М. (1995-1996 рр.) співробітники кафедри продовжували роботу по наданню лікувально-консультативної допомоги практичній охороні здоров'я, проведенню науково-дослідної роботи з проблем сифілітичної інфекції [11].

Під час перебування на посаді завідувача кафедри професора Дудченка М.О. (1996-2001 рр.) співробітники кафедри дерматовенерології проводили науково-дослідну роботу з вивчення особливостей перебігу сифілісу в жителів Буковини та оптимізації їх лікування, продовжували

Професор Касько Ю.С. та співробітники кафедри під час клінічного обходу в клініці

Асистент кафедри, к.мед.н. Трефаненко С.П. у складі міжнародної бригади медиків у Новій Гвінеї (1972 р.)

Доцент Полянський І.І. проводить обстеження хворої на червоний вовчак з використанням люмінесцентного методу діагностики

надавати активну лікувальну та консультативну допомогу закладам практичної охорони здоров'я [11]. У цей період співробітниками кафедри видано один навчальний посібник, три інформаційні листи, три патенти, два нововведення, більше 90 наукових праць.

З 2001 р. кафедрою завідує д.мед.н., професор Денисенко О.І., яка приділяє значну увагу співпраці із закладами практичної охорони здоров'я, наданню кваліфікованої консультативної та організаційно-методичної допомоги лікарям-дерматовенерологам міста й області. Проф. Денисенко О.І. – автор 382 наукових праць, у т.ч. монографії “Алергодерматози в йододефіцитному регіоні”, співавтор трьох національних підручників та 10 навчальних посібників, дев'яти раціоналізаторських пропозицій, восьми патентів, восьми інформаційних листів, шести нововведень, нагороджена Почесною грамотою МОЗ України

“За вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм”.

Співробітники кафедри дерматовенерології на даний час виконують наукові дослідження, які мають важливе практичне спрямування, а саме – з'ясування патогенетичних чинників та удосконалення методів лікування алергічних, еритемо-сквамозних та інфекційних дерматозів [4, 11]. Значна робота приділяється впровадженню в медичну практику нових методів діагностики, лікування та профілактики хронічних дерматозів. У складі комплексних бригад університету співробітники кафедри здійснюють виїзди у райони області з метою надання консультативної та організаційно-методичної допомоги районним дерматовенерологам.

На кафедрі щорічно проводяться цикли тематичного удосконалення “Актуальні питання дерматовенерології” та передатестаційні цикли з дерматовенерології, спрямовані на підвищення кваліфікації та професійної майстерності лікарів-дерматовенерологів області.

Значна увага приділяється санітарно-просвітній роботі. Співробітники кафедри регулярно виступають у засобах масової інформації, у т.ч. на радіо та обласному телебаченні, з тематичними лекціями, спрямованими на профілактику інфекційних шкірних та венеричних захворювань.

У плані обміну досвідом та міжнародної інтеграції викладачі кафедри брали участь у міжнародних наукових форумах (м. Познань, Польща; м. Крайова, Румунія, м. Берлін, Німечина та ін.), на яких представили доповіді за результатами наукової та лікувальної роботи кафедри [12, 13], знайомилися із сучасними науковими доробками провідних дерматовенерологічних шкіл світу, що

Кафедра дерматовенерології, листопад 2013 р. Сидять (зліва направо): доц. Гаєвська М.Ю., завідувач кафедри, проф. Денисенко О.І., доц. Перепічка М.П., старший лаборант Жук О.О.; стоять: асистент, к.мед.н. Гулей Л.О., асистент, к.мед.н. Височанська Т.П., асистент Карвацька Ю.П., аспірант Степан Н.А.

в цілому сприяє покращанню наданню консультативної та лікувальної допомоги хворим дерматовенерологічного профілю на території Чернівецької області.

За час існування кафедри дерматовенерології її співробітниками опубліковано більше 1640 наукових праць, присвячених актуальним питанням дерматовенерології, у тому числі сім монографій, 26 інформаційних листків, 19 раціоналізаторських пропозицій, 12 патентів, дев'ять методичних рекомендацій, вісім нововведень та впроваджено в лікувальну практику більше 270 нових методів діагностики й лікування шкірних та венеричних хвороб.

Література

1. Гржебін З.Н. – визначний науковець, лікар, педагог / В.П. Пішак, О.І. Денисенко, Н.Б. Бродовська, Т.П. Височанська // Клініч. та експерим. патол. – 2009. – Т. 8, № 1. – С. 122-124.
2. Гржебин З.Н. Основы гистопатологии кожи / З.Н. Гржебин, Г.С. Цераидис. – М.: Медгиз, 1960. – 360 с.
3. Гржебін Зіновій Наумович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2006. – Т. 6. – С. 416.
4. Денисенко О.І. Алергодерматози в йододефіцитному регіоні / О.І. Денисенко. – Чернівці: БДМУ, 2010. – 156 с.
5. Джваришейшвили Г.Г. Туберкулез периферических лимфатических узлов и вторичная скрофулодерма / Г.Г. Джваришейшвили, Ю.С. Касько. – Тбилиси: Сасчота Сакарпело, 1976. – 116 с.
6. Касько Ю.С. Роль кафедри шкірних хвороб в становленні та розвитку дерматовенерології на Північній Буковині / Ю.С. Касько // Розвиток медичної науки та охорони здоров'я на Північній Буковині за роки Радянської влади (зб. наук. праць). – 1969. – С. 38.
7. Касько Ю.С. – фундатор дерматовенерології на Буковині / В.П. Пішак, М.Ю. Гаєвська, М.П. Перепічка [та ін.] // Клініч. та експерим. патол. – 2009. – Т. 8, № 2. – С. 91-94.
8. Лечение больных скрытым сифилисом / Ю.С. Касько, О.В. Пацаренюк, С.Ф. Трефаненко [и др.] // Вестн. дерматол. и венерол. – 1981. – № 1. – С. 70-73.
9. Некоторые эпидемиологические и социальные аспекты сифилиса у жителей сельской местности / А.М. Бухарович, О.И. Денисенко, Л.Н. Трутняк [и др.] // Акт. вопр. гигиены и эпидемиол. Донбасса: тез. докл. научн.-практ. конф. – Донецк, 1993. – С. 182-183.
10. Трефаненко С.П. Зіновій Наумович Гржебін (до 110-річчя з дня народження) / С.П. Трефаненко // Бук. мед. вісник. – 2003. – Т. 7, № 2. – С. 221-224.
11. Трефаненко С.П. Сторінки історії кафедри шкірно-венеричних хвороб і туберкульозу / С.П. Трефаненко, О.І. Денисенко, А.П. Аніпко // Клініч. та експерим. патол. – 2004. – Т. 3, № 4. – С. 131-135.
12. Denysenko O. Characteristics of macro- and microelements homeostasis of patients with psoriasis from different climatogeographical districts of Chernivtsi region (North Bukovina) / O. Denysenko, T. Vysochanska // Abstract book of 9th International Congress of Young Medical Scientists (May 17-19, 2009 Poznan, Poland). – 2009. – P. 70.
13. Denysenko O. Appropriateness and clinical effectiveness of the using of chronodetermined antioxidant and laser therapy in complex treatment of allergic dermatoses / O. Denysenko // Abstract book of 20th European Students' Conference (October 4-7, 2009, Berlin, German). – European Journal of Medical Research. – 2009. – № 10. – P. 21-22.

ВКЛАД СОТРУДНИКОВ КАФЕДРЫ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИИ БУКОВИНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА В РАЗВИТИЕ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛАСТИ

О.И. Денисенко, Т.П. Высочанская, М.П. Перепичка, М.Ю. Гаевская, Л.Е. Гулей, Ю.П. Карвацкая

Резюме. В статье представлены исторические и современные данные об участии сотрудников кафедры дерматовенерологии Буковинского государственного медицинского университета в становлении и развитии дерматовенерологической службы на территории Черновицкой области (Северной Буковины).

Ключевые слова: БГМУ, история, дерматовенерология, лечебная работа.

INVESTMENT OF MEMBERS OF DERMATOVENEREOLOGY DEPARTMENT OF BUKOVINIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY IN THE DEVELOPMENT OF DERMATOVENEREOLOGICAL SERVICE IN CHERNIVTSI REGION

O.I. Denysenko, T.P. Vysochanska, M.P. Perepichka, M.Y. Haevska, L.O. Hulei, Y.P. Karvatska

Abstract. In the article are presented the historical and modern data on the participation of members of dermatovenerology department of Bukovinian State Medical University in the formation and development of dermatovenerological service on the territory of Chernivtsi region (Northern Bukovina).

Key words: BSMU, history, dermatovenerology, treating work.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. В.І. Чебан

Buk. Med. Herald. – 2014. – Vol. 18, № 1 (69). – P. 211-214

Надійшла до редакції 27.12.2013 року